

# Kulturpolitik



**Morsø Kommune**

Jernbanevej 7 • 7900 • Nykøbing Mors  
Telefon 9970 7000 • [www.mors.dk](http://www.mors.dk)

## **Om Morsøs kulturelle identitet og særkende**

***Af forfatter Knud Sørensen***

På denne 363 kvadratkilometer muldbelagte ø  
som et eller andet onskabsfuldt væsen  
engang har navngivet med det latinske ord for død  
spirer ikke bare kulturplanter på markerne  
men kulturmennesker sætter deres spor  
i form af skabende aktiviteter i foreninger  
og organisationer så også den brede kultur  
ligesom kulturplanterne spirer overalt  
og de vokser og sætter blomster og frugter  
som engagerer og aktiverer en stor del af os  
og som giver os en kultur som vi alle føler  
et medejerskab til,  
men også  
den kultur som kommer til os udefra  
værdsætter vi  
oplever den altså ikke  
som ugræs der fyger over hegnet  
men møder den med de åbne sind  
og med den modtagelighed  
som er en af forudsætningerne for  
at det lokale kulturliv  
til stadighed forynges  
med nyskabte traditioner.  
Sådan er denne ø  
trodsende det latinske i navnet  
er den  
en kulturperle midt i den blå fjord  
skabt af et absolut nødvendigt samspil  
med hele det Danmark

der ligger omkring os  
så øen indgår  
i den store spændende helhed  
som den danske kultur udgør.  
Altså: Som en enkelt perle  
i en mangfoldighedens perlekæde.

*(Skrevet af forfatter Knud Sørensen til Kulturmødet Mors i 2016. Fremført igen ved kulturkonferencen på Galtrup Idræts- og Musikefterskole, 2017).*

## Kulturøen Mors

På Mors er der et mangfoldigt og bredt udbud af kulturmuligheder og - tilbud. Lige fra lokale folkelige møder og aktiviteter, hvor initiativerne kommer fra lokale ildsjæle og varetages af det rige foreningsliv til de forskellige kulturtilbud og eventprægede oplevelser, som igangsættes af kulturildsjæle og de større kulturforeninger og kulturinstitutioner.

De frivillige har en afgørende betydning for de kulturelle indsatser og for kulturlivet generelt. Der er tale om aktive og viljestærke mennesker, der engagerer sig i fremtiden for Mors. Fællesskaber er afgørende for dem. Det er kendetegnende for kulturaktørerne, at der er en villighed til at åbne op for at takle komplekse problemstillinger ved at hjælpe hinanden og bringe viden i spil.

Morsø Kommune er en vigtig samarbejdspartner. Ofte er sparring, hjælp til logistik eller mindre tilskud fra de frie kulturmidler udslagsgivende for, om et arrangement eller en aktivitet kan gennemføres. Og det uanset om det er en større udstillingsaktivitet i Museum Mors, Pilgrim Mors, en mindre opvisning i regi af Morsø Garden, start på Vikingemarked, korarrangementer, bogudgivelser og kunstudstillinger eller Musikskolen Mors, der samler øens musiske kræfter om undervisning og sammenspil.

Mors er en "foreningsø": Med århundredelange traditioner for foreningsarbejde indenfor de folkelige bevægelser og med det 8-kantede forsamlingshus, som er kendt over hele landet. Mindst 350 foreninger og grupper dækker øen med aktiviteter året rundt.

Der er også mange større aktiviteter og begivenheder, der forbinder forskellige folkelige kræfter som for eksempel Skaldyrsfestival, Østers- & Muslingepræmiere og Kulturmødet Mors.

Kultur, idræt, kunst og den folkelige kultur griber ind i hinanden på den gode måde.

Som det for eksempel gør i udviklingsprojektet "Morsø Multipark", hvor synergier mellem forskellige kulturinstitutioner, uddannelser og foreninger bringes i spil. Et nyt spændende kulturlandskab med aktører som Limfjordsteatret, Morsø Teaterkreds og Morsø Uddannelsescenter skal styrke det gensidige samspil mellem undervisning, læring og kultur, og indbyde til uformelle idrætsaktiviteter og andre bevægelsesformer.

Dette ambitiøse samarbejdsprojekt er et godt eksempel på, hvordan øens rige kulturliv og den stærke foreningskultur bliver udfoldet og dyrket. Og hvordan nye kreative fysiske tiltag kan danne fællesskaber på tværs af – umiddelbart – forskellige interessefelter.

Hans Ejner Bertelsen  
Borgmester

Lauge Larsen  
Formand, Børne- og Kulturudvalget

## Kulturpolitik med borgerinddragelse

Kulturpolitikken er skabt på opdrag fra Børne- og Kulturudvalget og Kommunalbestyrelsen og i et bredt samarbejde med de professionelle kulturinstitutioner, kulturaktører og kulturildsjæle og andre samarbejdspartnere.

Der har været gennemført brede borgerinddragende aktiviteter forskellige steder på Mors: Informationsmøde for kulturinteresserede i administrationsbygningen i Nykøbing, kulturkonference på Galtrup Musik- og Idrætsefterskole, idéworkshop med kulturinspiratorer i Musikværkstedet, dialogmøde om kunstens og kulturens betydning for bosætning på Radio Limfjord og andre møder/workshops med bl.a. kulturildsjæle og erhvervsfolk samt en større gruppe af unge på Café Holmen. Derudover har aktørerne bidraget med samtaler og skriftlige input undervejs i processen og i øvrigt vist utrolig stort engagement og fremmøde i forløbet.

Børne- og Kulturudvalget og en nedsat styregruppe bestående af konsulenten, politikere og embedsfolk har løbende deltaget i aktiviteterne som gruppeledere, tovholdere eller referenter. Endvidere har Kommunalbestyrelsen gennemført et temamøde om sine ønsker til kulturpolitikken.

Kulturpolitikken skal overordnet ses i sammenhæng med kommunens øvrige politikker på folkeoplysningsområdet, idrætsområdet, ungeområdet og skoleområdet.

Politikken er ikke statisk, men en rammeplan, som løbende skal justeres. En proces og et meget positivt arbejde som fortsætter i et tæt samarbejde med de frivillige kulturaktører og kulturinstitutioner samt andre samarbejdspartnere i og udenfor Mors.

Kulturpolitikken indeholder en overordnet vision og tre overordnede spor, som udgør fokus i den kommende kommunalbestyrelsesperiode. De tre spor er inspireret af hovedlinjerne i den nordjyske kulturaftale: 1. Nye mødesteder og fællesskaber, 2. Muligheder for dannelse og talent samt 3. Mangfoldig kultur, der rykker.

Under hvert spor er der angivet flere indsatsområder, som politikere og embedsmænd vil udfolde og arbejde videre med. Derudover er der udarbejdet et idékatalog, som er sammensat af de involveredes ideer og input undervejs i processen.

Det er nu op til fagudvalget og kommunalbestyrelsen at konkretisere indsatsområderne, som skal udfoldes og bearbejdes yderligere – før en endelig prioritering i Børne- og Kulturudvalget.

Lauge Larsen  
Formand, Børne- og Kulturudvalget

## **Vision: "Kulturøen Mors – sammen er vi bedst!"**

Visionen udtrykker vores tilgang til livet og dermed også til kulturen på Mors.

Vi ønsker et bredt forankret kulturliv for alle borgere på Mors. Et kulturliv med aktiviteter, som både er "forstyrrende" og "balsam" for sjælen. Et kulturliv som udfordrer os.

" - og til stadighed forynges med nyskabte traditioner", som Knud Sørensen beskriver det.

Vi mener, kulturen i alle dens udtryksformer kan skabe nye fællesskaber, mere inklusion mellem mennesker og dermed et bedre medborgerskab. Fælles kulturaktiviteter kan give de medvirkende større tryghed og tilfredshed og dermed øge stoltheden og glæden over Mors.

Kulturaktiviteter og ideerne hertil udvikles og gennemføres bedst i bred åbenhed og i fællesskab. Det er sådan, vi arbejder på Mors.

## **Kulturelle indsatser:**

Når vi i det følgende bruger udtrykket "Vi" betyder det alle aktører, professionelle kulturinstitutioner, frivillige kulturildsjæle og Morsø Kommune.

For alle kulturaktiviteter og tiltag gælder det, at Morsø kommune kan tilbyde at være katalysator eller have en understøttende funktion sammen med de frivillige kulturaktører.

Det betyder, at kommunen kan "gøde" kulturaktiviteterne og skabe grobunden for, at det kulturelle liv kan være mangfoldigt og dække bredt i hele kommunen. Det betyder, at kommunen kan yde økonomisk støtte samt være med til at give inspiration, råd, vejledning og sparring til kulturlivets mange aktører.

## Spør 1:

### Nye møder og fællesskaber

Vi går ind for møder. Vel at mærke: De nødvendige møder. Således bliver Kulturmødet på Mors kaldt for stedet, hvor den nødvendige samtale om dansk kunst- og kulturliv foregår. Deltagerne er både politikere, professionelle kunstnere og frivillige aktører og ildsjæle fra hele landet. Disse nødvendige samtaler lægger Mors rammer til hvert år i august. Det er blevet vores kulturelle fyrtårn.

Men i hverdagen handler det for os om at mennesker mødes, taler sammen og udveksler holdninger og ideer. Unge som gamle. Fra land og fra by.

Vi vil gerne arbejde for, at vores fyrtårn "Kulturmødet Mors – 48 timer" også udvikles yderligere *mellem* møderne. Der er synergier og praktiske erfaringer fra Kulturmødet, som kan udnyttes resten af året. Vi vil gerne sætte kulturelle spor mellem møderne.

Vi vil have endnu mere fokus på borgerne i Morsø Kommune og turisterne. Og vi vil have fokus på de mere åbne tilbud fx kultur i byrum og i det åbne land, adgang og bevægelser i naturen og gerne kulturaktiviteter i og ved vandet m.v. Kulturaktiviteterne skal være lettilgængelige og bredes ud til de, som ikke er vant til kulturaktører og kulturbrugere. Det gøres bl.a. ved at involvere borgere på nye måder.

### Indsatser, vi vil arbejde videre med:

Fortsætte de gode dialogmøder mellem kulturinstitutioner, kulturildsjæle, politikere og embedsmænd. Dialogmøder blandt forskellige aktører og inddragelse af interessenter på tværs har været en stor succes i forbindelse med denne politikproces.

I fremtiden vil vi derfor benytte forskellige mødeformer. Det kan være i form af særligt indbudte møder med faglige oplæg, eller det kan være åbne morgenmøder eller temadage. Vi vil benytte forskellige kultursteder på Mors. Og vi kan nedsætte ad hoc arbejdsgrupper på tværs af kulturudtryk. Det betyder også, at vi vil gentænke Kulturelt Samvirkes rolle og funktion.

Sætte kulturelle spor mellem kulturmøderne året rundt. Det skal være nye aktiviteter, som vækker nysgerrighed og interesse hos både morsingboere og udefrakommende. Morsø Kommune bør igangsætte en analyse af mulighederne for at etablere en fortællefestival/forfatterskole med involvering af herboende forfattere og kunstnere, og gerne med international medvirken og deltagelse.

Fremme et yderligere samarbejde mellem Morsø Kommune og kulturinstitutionerne: Morsø Folkebibliotek, Museum Mors, Limfjordsteatret, Musikskolen på Mors og Kulturmødet Mors. Men det kan også være kulturforeninger som eksempelvis Bio Mors, Morsø Kunstforening, Billedskolen, og Kulturhuset Sydvest Mors. Det kan både være om de regionale samarbejdsprojekter og om mere lokale tiltag, som fx en målrettet koordinering og en synliggørelse af alle de kulturaktiviteter, der allerede pågår. Samarbejde omkring tiltag i forhold til skolerne på Mors eller større, eksterne fondsansøgninger er også mulige fælles anliggender.

Arbejde for at Morsø Kommune har ressourcer til at facilitere samarbejdet mellem kulturaktører og erhvervslivet på Mors. At der skabes et forum/en fælles platform for idéudvikling og sparring. Flere lokale virksomheder har udviklet koncepter og eksperimenteret med produktioner, hvor kunstnere og kreative kulturfolk har bidraget - fx Jesperhus Ferie-og Blomsterpark. Det betyder noget at kunne trække på hinandens ressourcer og viden. Et godt

samarbejde mellem erhvervsliv og kulturliv er vigtigt for at kunne tiltrække veluddannet arbejdskraft og for øens image generelt.

*"- tingene foregår ikke i isolation på Mors!" (Citat TV vært Clement Kjærsgaard ved dialogmødet mellem erhvervsliv og kulturaktører)*



## Spor 2:

### Muligheder for dannelse og talent

Arbejdet med børns adgang til mødet med kunst og kultur skal intensiveres. Der er stor interesse og opbakning fra de professionelle kulturinstitutioner, til at arbejde videre med børns tidlige kulturdannelse. Der har tidligere været ambitiøse skole- og kultursamarbejder på skoler på Mors.

Skolereformen åbner op for at genoptage dette samarbejde og arbejde videre med at implementere tidligere succesfulde projekterfaringer til alle kommunens skoler.

Kulturaktørerne kan understøtte forskellige fag som fx historie, samfundsfag, drama, billedkunst, biolog, musik og natur- og teknik og indgå i særligt tilrettelagte kultur- og læringsforløb, så de passer til undervisningen i skolen og til de pædagogiske læreplanstemaer i dagtilbud.

Derved kan både skoler og daginstitutioner opnå mere udbytte i deres undervisnings- og læringsforløb for børn ved at samarbejde tættere med kulturlivet.

Kulturoplevelser og børns skabelse af egne kulturproduktioner er med til at fremme børns kreativitet, trivsel og tro på sig selv.

Kulturaktiviteter åbner børns øjne for nye verdener og hvem ved, måske nye jobretninger efter endt skolegang.

Det er vigtigt at få involveret de forskellige grupper af unge, mens de stadig bor på Mors.

Kulturen skal være en integreret del af deres liv med bl.a. musikaktiviteter og andre eksperimenterende kulturudtryk i form af fx teater, medier og kunst.

Med de planlagte nye fysiske rammer for Limfjordsteatret og efter Morsø Gymnasiums godkendte teater- og musikuddannelse på A-niveau forventer vi, at der kommer mere synergi og udvikling på teaterområdet, og at især Limfjordsteatret får en større rolle at spille i forhold til de forskellige grupper af unge på Mors.

Kulturlivet kan være medvirkende til, at unge efter en årrække ude i verden eller efter endt uddannelse, vender tilbage til Mors og bliver aktive i det lokale kulturliv.

Det er vigtigt, at unge får muligheder for at være aktive udøvere og brugere af kulturen på Mors på deres egne præmisser. Med inspiration fra fx de unges sessions under Kulturmødet med mentorer fra andre udefrakommende kulturmiljøer er det muligt at skabe øget interesse for udvikling af lokale ungemiljøer her på øen.

Derudover er det muligt at inddrage ungdomsuddannelsernes forskellige motivationsforløb/innovationsforløb for og med unge.

### Hvad synes unge morsingboere er kultur?

Teater, bindeled mellem folk, musik, biograf, fælles oplevelser, fælles møde mellem folk med fælles interesser, bytur, at tegne, kultur på landet, rejser, opleve noget anderledes, lære nye folk at kende, hygge sig, kunst, sport, opdage nye ting, historie, skovtur, skovtramp (musik), vejfest, offentlige lokale events, kjoler, fisk, mad.

*(Stikord fra dialogmødet med unge på Café Holmen)*

Grundlæggende skal kulturaktiviteter, oplysning og viden gerne stimulere børn og unge til at blive så dygtige, som de kan. Vi vil gå et skridt videre og medvirke til, at børn og unge får muligheder for at specialisere sig og dygtiggøre sig indenfor særlige kulturelle felter.

Vi vil gerne inspirere og stimulere unge til at uddanne sig videre indenfor kreative og musiske erhverv. Samarbejdsprojektet "Filmtalent Nord" er et talentudviklings- og netværksprojekt under Morsø Ungdomsskole. Projektet skal give unge fra hele regionen mulighed for, samt lyst og evne til at lave spillefilm. Projektet er støttet af Regionsrådets Kulturpulje 2014, af Kulturkantens Nordjyllands Talentpulje samt af private virksomheder og Morsø Kommune.

Musikskolens talentlinje, Teater- og Musiklinjen på A-niveau på Morsø Gymnasium, Limfjordsteatrets arbejde med "Teatertalent Mors" og Morsø Suzuki Musik Skole er også eksempler på et lokalt talentudviklingsarbejde, som er baseret på et godt amatørfundament samt kommunal opbakning og samarbejde på tværs af interessenter.

### **Indsatser, vi vil arbejde videre med:**

Sikre, at kultur, kunst og viden er tilgængelig for alle borgere på Mors.

Igangsætte Kulturkuffert/Kulturpas-arbejde for børn i et tæt samarbejde mellem skoler og kulturinstitutioner og – aktører. Under kulturpolitikprocessen er der allerede skitseret et samarbejdsprojekt med fordeling af aktiviteter ud fra folkeskolens trinmål blandt kulturinstitutionerne.

Afsøge mulighederne for at finde en transportordning for skolerne, når de skal have lærings- og kulturoplevelser udenfor skolernes matrikler.

Afsøge mulighederne for at etablere et særligt kulturelt mødested for og med unge. Det er vigtigt, at unge selv fra start er involveret i udformning af projektet, stedet, rammer etc.

Afsøge mulighederne for at etablere alternative/midlertidige øve- og spillefaciliteter for og med unge.

Styrke de unges mange forskellige stemmer indenfor kulturområdet ved at give unge en større indflydelse på kulturaktiviteter. Fx ved at tildele Ungdomsrådet en særlig udviklingspulje, som de kan bruge i deres arbejde. Eller ved at opfordre alle kulturinstitutioners bestyrelser til at involvere 1-2 unge i deres arbejde.

Udvikle en særlig App, som er målrettet aktiviteter for og med unge.

Analysere hvordan en talentudviklingspulje og en kulturpris kan fremmes.

Gentænke kulturcrewet fra 2013. Alle kulturaktører har en interesse i, at unge bliver uddannet til at facilitere kulturaktiviteter "bag scenen": Med lys og lyd, med værtskab for de professionelle kunstnere, med servicering af gæster m.m. Både så de unge opnår særlige kulturfærdigheder, som de kan bruge senere i livet, og så lokale kulturarrangører har mulighed for at trække på et hold af eksperter til særlige kulturarrangementer og events.

## Spor 3:

### **Mangfoldig kultur, der rykker**

Ideerne til nye kulturaktiviteter skal primært komme fra de mange engagerede kunstnere, frivillige, kulturildsjæle, kulturinstitutioner og – foreninger samt andre samarbejdspartnere. Fokus er på kulturindhold, der imødekommer nye behov og trends – og af høj kvalitet.

Inspirationen til et spændende og aktivt kulturliv med aktiviteter, der rykker, kommer mange steder fra: Fra de kulturfællesskaber, vi allerede har, og de fællesskaber, der er under udvikling. Det kan også være gennem de eksterne (nationale og internationale) samarbejdspartnere.

Den regionale kulturaftale udtrykt i KulturKANten 2017-2020 er en væsentlig inspirationskilde. Både til nye samarbejdsprojekter og til gennemførelsen af større konkrete kulturprojekter, som vi ikke kan løfte alene.

Til eksempel er skabelsen af et unikt Fossil- og Molermuseum i stærk sammenhæng med natur og kunst et stort projekt, som skal udvikles og gennemføres sammen med andre. Et levende og dynamisk Molermuseum vil efter mange kulturaktørers og fagprofessionelles mening kunne tiltrække geologer og bevågenhed fra hele verden. Udstillingsstedet skal tegnes af dygtige, internationalt kendte arkitekter og være et fyrtårn i sig selv. Ideen er ikke ny, men oplagt at gå i gang med, da Mors' geologi er helt unik. Et eksempel på kulturtilbud, som kan rykke både os selv og mange andre gæster og udefra kommende interesserede.

### **Indsatser, vi vil arbejde videre med:**

Arbejde for en udbredelse og implementering af projekterne iværksat gennem det regionale kultursamarbejde: Det skal resultere i, at flere morsingboere oplever det regionale samarbejde som relevant og værdiskabende i forhold til deres eget liv. Det skal også bevirke, at flere morsingboere finder inspiration til deres lokale kultursamarbejde.

Arbejde videre med at fremme skabelsen af et unikt Fossil- og Molermuseum i sammenhæng med natur og kunst. Et udviklingsprojekt som allerede er på Unescos "boble-liste" med et byggeri med nye moderne formidlingsmetoder.

Have et særligt fokus på kunstnernes vilkår og muligheder på Mors. Således har Morsø Kommune netop købt "Monas Hus" på Gasværksvej i Nykøbing. Der skal arbejdes videre med at konkretisere planerne om at stille huset til rådighed for kunstnere i kortere eller længere arbejdsperioder.

Samarbejde med lokale kunstnere/erhvervsfolk om at opkøbe værker af de betydeligste kunstnere (skulptører, forfattere og fotografer), som har og har haft stor betydning for Mors. Og derved skabe yderligere synlighed og bevågenhed omkring de herboende kunstnere og understøtte særlige kunstneriske miljøer som inspiration for andre.

## Værdier, der kendetegner kulturlivet på Mors:

- Selvstændighed
- Antiautoritet
- Nysgerrighed
- Skabelyst
- Mangfoldighed
- Åbenhed
- Nærhed
- Inddragelse

## Idékatalog – løbende opsamling

Følgende idékatalog skal læses som ubearbejdede ideer og skitser til inspiration. Forslagene stammer fra kulturkonferencen på Galtrup Musik- og Idrætsefterskole, fra idéworkshop i Musikværkstedet med kulturinspiratorer, fra dialogmøde om kunstens og kulturens betydning for bosætning på Radio Limfjord, fra dialogmødet med kulturildsjæle og erhvervsfolk, samt ungedialogmødet og fra andre frivillige, som har medvirket og bidraget med input undervejs i processen.

### Tema: Nye tilflyttere

1. Bedre markedsføring af kulturen på Mors.  
Bruge ambassadører til at fortælle om alle de kulturtilbud, der findes.
2. Kom og se.  
Holde et midtvejs kulturmøde om vinteren med aktuelt emne.
3. Besøge tilflyttere i løbet af første år.  
Der skal arbejdes for at holde på tilflytterne. Bruge ambassadører til at fortælle om alle de tilbud, der findes, også kulturelle.
4. Nye uddannelser, tilbud.  
Forfatterskole, fotografiakademi.  
Knytte lokale og andre forfattere til.  
Linje på gymnasiet, efterskole.
5. Skulpturguide.  
Omfattende guide over alle de skulpturer, der findes i det offentlige rum på Mors.
6. Lave et lokalt Cold Hawaii med kultur og evt. sport.  
Skaffe autocampere o.l.
7. Fortællerfestival.  
Mange slags, også stand up.  
Fordeles over øen i en 4-5 dage.  
Ottekantede, kirker, forsamlingshuse, bibliotek.  
Cafeer.
8. Udbygge det vi har.  
Kulturmødet. Historiske dage. Kirkefestival.
9. Bedre skiltning af Mors.  
Mere annoncering af store begivenheder på Mors.
10. Inviterer forfattere til øen.  
Knytte dem til diverse miljøer, natur, kultur, sport, og skrive om øen.  
Offentliggøres på hjemmeside, Facebook.  
Bo i et bestemt hus, Sandemose, Monas hus.
11. Sælge Mors som øen bag havet med kulturoplevelser.
12. Fodspor ud på øen fra kulturmødet.  
Større spredning af kulturmødet for at bruge alle kræfter.

13. Koble kulturen sammen med andet.  
Sport. Også bruge til at skaffe læger til øen.
14. Støtte små virksomheder til at ansætte en kunstner.  
Især fødevareproducenter.
15. Bedre brug af frivillige til kulturarbejdet.
16. Kunstnere skal bruges til markedsføring, også af virksomheder.
17. Sælge øen og kulturen bedre.  
Ingen klynk.
18. Årets skulptur.  
Vælges på kulturmødet og skal blive stående i en skulpturpark.
19. Kultur ud til flere.  
Ud i de enkelte hjem.
20. Højere niveau for kultur for at tiltrække flere tilflyttere.
21. Koble natur og kultur mere.  
Styrke turismen her for at sælge Mors.
22. Flere store events.  
Ballonskippere o.l.
23. Kobl den gode kulturhistorie sammen med tilflytterne.
24. Fremtidssikre Mors.  
Fortællinger.  
Fremtidens landskaber. Højere vandstand.
25. Nyt molermuseum hurtigt.
26. Ny fortælling om jantelov.  
Bruge kunstnere.  
Lokale og andre. Velkommen til.

## **Tema: Samarbejde mellem kulturinstitutionerne og frivillige aktører**

1. Indføre "Mors-dag" på den nationale Mors dag: Og arrangere et overflødhedshorn af kulturarrangementer!
2. Nedsætte en lille arbejdsgruppe indenfor kulturområdet, som skaber samarbejde mellem kommunen og konkrete aktører om praktiske udfordringer. Gruppen skal fremme kreative processer og skabe fokus på løsninger i fremtiden. (idé, praktik, økonomi). Vi skal blive mere proaktive – også imellem kulturmøderne.
3. Innovationslinjen på Gymnasiet kan facilitere udviklingsprocessen.
4. I fællesskab tjene flere penge hjem til Mors. Vi skal ikke være bange for at gå i gang med de store EU ansøgninger – til et rigt kulturliv hele året!
5. Vi skal have "opgraderet" kommunens kulturforvaltning med flere ressourcer, så de kan hjælpe os med at samle og koordinere aktiviteterne.
6. Fx skal samarbejde mellem kultur og erhvervsliv faciliteres. Ideerne skal på bordet fra de "skøre" folk, og folk skal sættes sammen!
7. Vi vil arbejde for tidlig kultur dannelse indenfor rammerne af Den Åbne Skole – og af høj kvalitet. Tidligere var der et flot skole- og kultursamarbejde – båret af Kirsten Langer. Sådant et katalog kan vi oparbejde igen.
8. Vi skal have gang i kulturkuffert/kulturpas arbejdet.
9. Der er enighed om at skoler, kunst og kultur skal samarbejde meget mere: Vi vil klæde børnene på med kultur fra 0 – 9 klassetrin. I et sådant tværfagligt projekt kan man med fordel gøre brug af den nationale "Huskunstner-ordning".
10. Finde en fælles transportordning for skolerne, når de skal have lærings- og kulturoplevelser *udenfor* skolernes matrikler.

**Tema: Byrådspolitikernes drøftelser – bl.a. til "huller" i paletten:**

1. Kultur for og med unge. Mere synlighed, fordi den findes allerede.
2. Ændret markedsføringsstrategi for at fange de unges opmærksomhed
3. Udvikle en særlig Morsø Kultur-App.
4. Fokus på tidlig dannelse/læring i kulturforståelse i skoletiden.
5. Mere koordination af kulturaktiviteter
6. Mere fokus på den folkelige kultur rundt omkring på øen – og mindre i Nykøbing.
7. Skabe en skulpturpark
8. Tiltrække unge kunstnere
9. Bolig til kunstnere
10. Styrke Limfjordsteatret.
11. Kulturatlas



## Tema: Kunstens betydning for bosætning

1. Invitere unge nyuddannede kunstnere og kunsthåndværkere fra Designhøjskolen i Kolding til at lave udstilling på Kulturmødet. Servicere dem undervejs og give dem gode oplevelser på Mors, fx ved at opbygge et ungt kunstnermiljø under Kulturmødet. Formålet skal være at få nogle af dem at vende tilbage til Mors – måske for altid.
2. Lave et kunstnerstipendium på en fribolig gerne med værkstedsadgang på et halvt års tid.
3. For herboende kunstnere er der behov for et værksted med plads til store billeder og værker – for kunstnere af enhver art. Gerne med inspiration fra kunstnerværkstederne i Aarhus og Odder.
4. Udvikle et internationalt Molersymposium på Mors med inspiration fra Finn Haves Betonsymposium på Samsø. Her donerer de medvirkende kunstnere hver én skulptur til øen. Der er udarbejdet et cykelkort med samtlige værker. Nedsæt en arbejdsgruppe som kan udvikle og konkretisere ideen.
5. Skabe et unikt Molermuseum i stærk sammenhæng med natur og kunst. Ideen er ikke ny, men oplagt at gå i gang med, da Mors' geologi er helt unik. Et levende og dynamisk Molermuseum vil kunne tiltrække geologer og bevågenhed fra hele verden. Udstillingsstedet skal tegnes af dygtige, internationalt kendte arkitekter og være et fyrtårn i sig selv.
6. Skabe en skulpturpark med billedhugger Erik Heides værker. Projektet skal skabes i tæt samarbejde med Erik Heide, og kommunens skal foranledige, at der bliver indkøbt nogle af Erik Heides betydeligste værker.
7. Forfatter Knud Sørensen, forfatter Jens Smærup Sørensen, fotograf Kirsten Klein, og billedhugger Erik Heide er alle internationalt anerkendte kunstnere af stor værdi for Mors.
8. Morsø Kommune bør i højere grad benytte og aflønne kunstnere som rådgivere/konsulenter.
9. Morsø Kommune og det lokale erhvervsliv bør opfordres til i højere grad at købe kunst og dermed støtte herboende kunstnere.
10. En gennemgang af eksisterende indkøbte værkers placering i det åbne byrum. Trænger de til renovering eller bare en rengøring? Evt. ny placering i nye omgivelser for at give øget synlighed.
11. Årets skulptur. På Kulturmødet lægges op til to begivenheder: Den ene er kulturministerens afsløring af "Årets skulptur". Den anden er kåringen af "Næste års skulptur".
12. Der indbydes x antal kunstnere. De får et lokale under Kulturmødet, hvor de er til stede med modeller, tegninger og lign. Besøgende kan tale med dem om deres tanker om værket, og lægge en fortrykt stemmeseddel i en valgurne. Det forslag, der får flest stemmer, bliver næste års skulptur. Mulighed for eksterne sponsorer grundet den øgede bevågenhed under Kulturmødet.
13. Udvikle et skulptur-skattekort: Find 20 skulpturer på Mors.
14. Skulpturerne indtegnes på et kort. For at være med i konkurrencen skal man tage et billede med sin smartphone af værket, vinderen indsender billederne som kontrol på samme måde, som man tjekker en bankoplade. Skattekortene kan have forskellige

temaer og uddeles på turistkontoret, kroer, vandrehjem etc. Ideen er, at når cykelturisten kommer hjem, vil han vise billeder fra turen: Fra vandrehjemmet, fra Østerspigen, Frode Jakobsen, Kulturmødet etc. En billig måde at formidle Morskultur til hele landet.

15. Kunstnerisk event i forbindelse med Skaldyrsfestivalen

16. I stedet for Rådhuspladsen kunne man også leje et udstillingssted. Med oplæsning ved forfattere, med musik fra små tribuner, med kunst på væggene – alt lavet/udført af morsingboere.

## Tema: Unge og kulturen på Mors

1. Vigtigt at vi får fat i de unge, mens de er her. Kulturen skal være en integreret del af deres liv, med musikskolen og børnekulturelle aktiviteter. Alle skoler på Mors skal involveres.
2. Men unge kommer ikke af sig selv. Gerne inspiration fra et blandet miljø, som under Kulturmødet med mentorer fra Godsbanen i Aarhus. Efterfølgende kunne vi flytte containere hen, hvor unge færdes fx i Multiparken.
3. Der er potentialer i de unge: Har fx gennemført studiekreds om digte på gymnasiet med 40 tilmeldte.
4. Skal vi fx gå efter at vinde "kommunernes særlige Ungdomspris"? Og hvad kan vi gøre sammen for at komme i betragtning hertil?
5. Flere peger på, at løsningen er en ungdomskonsulent, som kan guide de unge, koordinere unge-aktiviteter samt frigøre tid for kulturinstitutionerne og medvirke til at fremme samarbejdet på kulturområdet med uddannelsesinstitutioner og Ungdomsskolen.
6. Man kunne give Ungdomsrådet små beløb, som de kan uddele (det er effektivt)
7. Gentænke kulturcrewet (fra 2013)
8. Det er nødvendigt med et sted at være med kulturaktiviteter og - arrangementer: Ikke kun et sted at holde fest. Aldersgruppe: 16+.
9. Ungdommen er splittet mellem forskellige folk med forskellige interesser. Kulturkøbmanden i Øster Assels som et godt eksempel: Et lokalt initiativ, der samler både børn, unge og ældre i fælles oplevelser.
10. Folk skal skubbes ud i at skabe fælles ting på tværs af alder og interesser.
11. Der skal mere kultur ud på øen, for meget samles i Nykøbing.
12. Dårlig infrastruktur – Det kan være meget svært at komme ind til Nykøbing og hjem igen med offentlig transport, hvis der er arrangementer om aftenen.
13. Der er ikke så mange musiktilbud til unge, de eksisterende er mest til voksne.
14. Ungdomsskolen er mest for de lidt yngre, mangler noget til aldersgruppen 18+.
15. Sport kan være godt til at skabe fællesskab mellem folk i forskellige aldre.
16. Godt med aktiviteter der har fælles mål (eks. teater) i stedet for individuelle mål (yoga)
17. Et kommende ungdomshus skal have både planlagte aktiviteter og plads til "bare" at hænge ud. Ligeledes skal der være fokus på aktiviteter, der inkluderer folk i alle aldre og fra forskellige uddannelsesinstitutioner.
18. Lave et ungeudvalg der med et meget bredt udsnit af repræsentanter som ledelse af huset.

19. Skal være styret, ikke anarki.
20. Aldersgruppe 16+ til hverdag, yngre til udvalgte arrangementer som en slags intro til huset.
21. Flere unge kunne være engageret i eksisterende aktiviteter og institutioner – såsom Skarregård.
22. De unge behøver ikke hjælp til at arrangere ting, mere til at søge penge.
23. Brug forsamlingshusene rundt på øen – eks. Ungdomsskolen, teaterlinjen kunne lave aktiviteter derude, måske tage på turne med nogle af deres forestillinger.
24. Unge ind i kulturinstitutionernes bestyrelser → også unge er der lidt "alternative"

## **Tema: Yderligere markedsførings- og kommunikationstiltag**

1. Generelt efterlyser aktørerne mere synlighed omkring de mange gode ting, der allerede foregår på Mors.
2. Det er vigtigt, at information kommer bredt ud (fx til alle ungegrupper)
3. Ofte er der masser af aktiviteter – folk ved det bare ikke.
4. Vi kunne lave en digital ungeavis med kalender eller app (UngMors # MorsLife)
5. En håndsoprækning blandt unge ved dialogmødet viste, at 80 % af de fremmødte gerne vil se kunst, bare det er spændende, vildt og syret! – Og: Igen viste det sig, at de ikke vidste at der var kunststillinger på Holmen... Information!
6. App – kunne bruges til et survey værktøj før huset er lavet til at spørge ind til hvad de unge vil, endda inden appen er lavet færdig... de unge er igennem community med til at bestemme indholdet.
7. App – engang imellem kunne man lave en pulje på 10.000kr, forslag til hvad det skulle bruges til kunne lægges op i appen og der kunne stemmes derigennem.
8. Vi skal løbende arbejde for at synliggøre kulturlivet og kulturarrangementer ved hjælp af små filmklip beregnet for de sociale medier.